

Beszámoló a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról, az elmúlt ülés óta történt fontosabb eseményekről, aktuális pályázati tájékoztató.

Utolsó Testületi Ülésünk február 12.-én volt.

A Baranyai Kéményseprő –Ipari Szolgáltató KFT részére az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok kéményeinek a tisztítására, karbantartására kifizettünk 21.161.- ft-ot.

02.27.-én és 28.-án havazás volt, a Baranyajenei Önkormányzat hótolója jött három alkalommal letakarítani a havat a település útjáról.

02.28.-án részt vettem a Sásdi Család és Gyermekejóléti Központ szakmai megbeszélésén, melyen beszámoltak a 2017.-es évben végzett munkájukról.

03.01.-én Szociális Társulási Ülésen voltam, melyen a 2018. évi költségvetésnek a megtárgyalása volt a napirendi pont. Ezt követően a Sásdi Többcélú Kistérségi Társulásnak volt az ülése, amin szintén részt vettem.

03.02.-án Komlón voltam a Munkaügyi Központban aláírtam a Hatósági Szerződéseket. Jelenleg négy főt foglalkoztatunk a hosszútávú közfoglalkoztatásban, egy férfit és három nőt. A munkaszerződésük 2018.03.01-től -2018.06.30.-ig tart. A programban közvetlen költségként elszámolható összesen 143.192.-ft ebből 03.12.-én a négy fő dolgozónak megvásároltam a munkaruházatot 63.500.-ft összegben. Kis értékű tárgyi eszközökre kaptunk 79.692.ft-ot amiből majd megvásárolhatjuk az adalék és kenőolajat, seprűt, damilt, damil fejet, és a benzint.

03.03.-án a Szociális Földprogram pályázaton nyert támogatásból kiosztottuk a vetőmag csomagot a 18 kedvezményezett család

részére, továbbá sor került a pályázatban előírt mezőgazdasági tájékoztató megtartására is.

03.05.-én Künsztler István sásdi vállalkozó és alkalmazottai elkezdtek a faluházban található oltár rész lépcsőjének a javítását, majd burkolását, a járólapokat az önkormányzat vásárolta meg, a többi szükséges anyagot a vállalkozó biztosította. Erre a munkára anyag és munkadíj tételekre kifizettem 84.000.-ft-ot.

03.09.-én a Dombóvill Kft-től itt volt a vállalkozó és a villanyszerelő, felmérték az egészségházban és az egészségház alatti pincében a villanyszerelési dolgok hiányosságait, anyaggal munkadíjjal együtt ez a megbízás 120.000.-ft-ba fog kerülni, többek között áramvédő kapcsolót, elosztó dobozt, kis megszakítókat, tűzvédelmi kapcsolót kell beépíteni, hogy minden szabályos legyen, sajnos a villanyszerelési dolgokban minden épületünkben sok hiányosság van amiket meg kell csináltatnunk, többek között a gépeinkre is az érintésvédelmet, ez nélkül a gépeket nem lehet használni.

A Baranyajenei önkormányzattól kaptunk használt ruhákat, melyeket már a faluházban kipakoltunk, jövő hétre tervezzük a ruhák kiosztását.

Palé Község Önkormányzatának
.../2018.(III....) önkormányzati rendelete
Palé Község Önkormányzata 2018. évi költségvetéséről

Palé Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés f) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

1. §

A rendelet hatálya Palé Község Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) szerveire terjed ki.

2. §

Az önkormányzat a címrendet az 1. számú mellékletben foglaltak szerint állapítja meg.

2. A költségvetés bevételei és kiadásai

2. §

A képviselő-testület az önkormányzat 2018. évi költségvetését **28.473 ezer forint** együttes bevétellel és kiadással, ezen belül

- 8.615 ezer forint személyi juttatással,
- 1.666 ezer forint munkaadót terhelő járulékkal,
- 9.454 ezer forint dologi kiadással,
- 1.200 ezer forint szociálpolitikai juttatással,
- 4.023 ezer forint egyéb működési kiadással,
- 250 ezer forint felhalmozási kiadással
- 3.265 ezer forint felújítási kiadással

tervezi.

3. Az önkormányzat bevételei

4. §

A 3. §-ban megállapított bevételi főösszeg forrásonkénti bontását a 2. számú melléklet tartalmazza.

5. §

A 4. §-ban megállapított bevételek címek szerinti részletezését a 3. számú melléklet tartalmazza.

6. §

(1) A 3. §-ban megállapított bevételi főösszeg forrásai közül;

- a) az állami támogatás részletezését a 7. számú melléklet,
- b) az önkormányzat közhatalmi bevételeinek részletezését a 8. számú melléklet,
- c) a felhalmozási bevételek részletezését a 9. számú melléklet,

- d) a támogatások, átvett pénzeszközök bevételeinek részletezését a 10. számú melléklet tartalmazza.
- (2) A képviselő-testület 2.443 ezer forintos működés célú pénzmaradvánnyal, belső finanszírozással fedezi a költségvetés működési forrásszükségletét.
- (3) A képviselő-testület az önkormányzat 2018. évi költségvetésének fejlesztési forrásszükségletét **4.034 ezer forint** összegben állapítja meg. A hiány belső finanszírozását **4.034 ezer forintos fejlesztési célú pénzmaradvánnyal** oldja meg. A működési hiányt külső finanszírozással, **0 ezer forintos fejlesztési hitelfelvétellel** oldja meg.
- (4) Az önkormányzat a tárgyévi magánszemélyek kommunális adóbevételét teljes egészében a fejlesztési céljaira fordítja.

4. Az önkormányzat kiadásai

7. §

A 3. §-ban megállapított kiadási főösszeg címek szerinti részletezését, valamint a címeken belül elkülönítetten a személyi juttatások, társadalombiztosítási járulék, a dologi kiadások, a pénzeszköz átadások, az egyéb támogatások, a felhalmozási kiadások, hitelek kiadásai és a tartalék előirányzatát a 3. számú melléklet tartalmazza.

8. §

A képviselő-testület a felhalmozási és felújítási előirányzatokat célonként az 5. számú melléklet szerint hagyja jóvá.

9. §

Az önkormányzat működési és fejlesztési mérlegét a 4. számú melléklet tartalmazza.

10. §

A kiemelt kiadási előirányzatok közül a pénzeszköz átadás és egyéb támogatás célonkénti részletezését a 6. számú melléklet tartalmazza.

11. §

- (1) A képviselő-testület az önkormányzat 2021. évig terjedő gördülő költségvetésének mérlegadatait a 12. számú melléklet szerinti részletezettséggel jóváhagyja. Az áthúzódó feladatok kötelezettségeit a 14. számú melléklet tartalmazza.
- (2) Az önkormányzat költségvetési évben nyilvántartott és jóváhagyott álláshelyeinek számát címenkénti részletezettséggel a 13. számú melléklet tartalmazza.
- (3) A képviselő-testület a 2018. évi előirányzat-felhasználási ütemtervét a 15. számú melléklet alapján fogadja el.

5. Az önkormányzat tartalékai

12. §

- (1) A képviselőtestület fejlesztési céltartalékot képez 2.999 ezer forint összegben.
- (2) Az (1) bekezdésben szereplő céltartalék részletezését a 11. számú melléklet

tartalmazza.

6. A 2018. évi költségvetés végrehajtásának szabályai

13. §

- (1) A képviselő-testület a költségvetési címek közötti átcsoportosítás jogát nem ruházza át. Az egyes címeken belüli, jogszabályi felhatalmazáson alapuló átcsoportosítások jogát a polgármester gyakorolja.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott átcsoportosításokról a polgármester a soron következő ülésen köteles beszámolni.
- (3) A képviselő-testület a 2018. január 1-től a rendelet elfogadásáig terjedő időszakra szóló átmeneti gazdálkodásról szóló beszámolót elfogadja.

7. Vegyes, átmeneti rendelkezések

14. §

- (1) Az önkormányzat csak kötelező feladatokat lát el.
- (2) A jelen rendeletben nem szabályozottakra az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és a végrehajtásáról szóló 368/2011.(XII.31.) Korm. rendelet rendelkezései az irányadók.

8. Záró rendelkezések

15. §

E rendelet a közzétételét követő napon lép hatályba, rendelkezéseit azonban 2018. január 1. napjától kell alkalmazni.

Palé, 2018. március

Markóné Héder Tímea
polgármester

Dr. Kajdon Béla
jegyző

A rendelet kihirdetve.
2018. március

Dr. Kajdon Béla
jegyző

Palé község Önkormányzata címrendje 2018

Cím száma	Cím neve	Szakfeladat neve	Szakfeladat	COFOG	Szerv. kód
1	Településüzemeltetés	Utak, hidak	999000	045180	0101
1		Temető fenntartás	960302	013320	0102
1		Közvilágítás	999000	064010	0103
1		Önk.ingatlanok hasznosítása	680001	013350	0104
1		Községgazdálkodás	999000	066020	0105
1		Közösségi busz	999000	011130	0106
1		Mozgókönyvtár	910501	082091	0107
2	Közfoglalkoztatás	Rövid közfoglalkoztatás	999000	041231	0201
2		Start közfoglalkoztatás	999000	041232	0201
2		Hosszabb közfoglalkoztatás	999000	041233	0201
3	Szociális ellátások	Kölcsönök nyújtása v.tér.	999000	011130	0301
3		Betegséggel kapcs.ellátások		101150	0301
3		Családi támogatások		104051	0301
3		Foglalk.kapcs.ellátások		105010	0301
3		Lakhatással kapcs.ellátások		106020	0301
3		Int.ellátottak ellátások		107060	0301
3		Egyéb nem int.ellátások		107060	0301
4	Igazgatás	Önkormányzati jogalkotás	999000	011130	0401
4		Önkorm.elsz.	999000	018010	0402
1.-4.	Palé összesen				

Palé Község Önkormányzat 2018. évi költségvetési jelentése E ft-ban

Ssz.	Megnevezés	Eredeti előír.	Módosított előír.	Tény	Ssz.	Megnevezés	Eredeti előír.	Módosított előír.	Tény
Bevételek					Kiadások				
1	Működési célú támogatások áh. belül	16 281	0	0	1	Személyi juttatások	8 615	0	0
	Önkormányzatok működési támogatása	15 601	0	0	2	Munkaadót terhelő járulékok	1 866	0	0
2	Felhalmozási célú támogatások áh. belül	1 781	0	0	3	Dologi kiadások	9 454	0	0
3	Közhatalmi bevételek	534	0	0	4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	1 200	0	0
4	Működési bevételek	3 000	0	0	5	Egyéb működési célú kiadások	4 023	0	0
5	Felhalmozási bevételek	200	0	0	6	Beruházási kiadások	250	0	0
6	Működési célú átvett pénzeszközök	200	0	0	7	Felújítási kiadások	3 265	0	0
7	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	8	Egyéb felhalmozási célú kiadások	0	0	0
Költségvetési bevételek					Költségvetési kiadások				
		21 996	0	0			28 473	0	0
Költségvetési bev. és kiad. egyenlege					Költségvetési bev. és kiad. egyenlege				
		-	0	0			-6 477	-	-
8	Finanszírozási bevételek	6 477	0	0	9	Finanszírozási kiadások	0	0	0
	Maradvány igénybevétele	6 477	0	0					
Bevételek összesen					Kiadások összesen				
		28 473	0	0			28 473	0	0
Finanszírozás egyenlege					Finanszírozás egyenlege				
		0	0	0			-	-	-

2018 . évi bevételek és kiadások E ft-ban							
cím száma	Előir. csop. szám	Kiem. előir. szám	Megnevezés	Eredeti előir.	Módosított előir.	Tény	Tény/ mód.eir.
1.-4.			Palé összesen				
Bevételek	1		Működési célú támogatások áh.belül	16 281	0	0	0,00%
		1	Önkormányzatok működési támogatása	15 601	0	0	0,00%
	2		Felhalmozási célú támogatások áh.belül	1 781	0	0	0,00%
	3		Közhatalmi bevételek	534	0	0	0,00%
	4		Működési bevételek	3 000	0	0	0,00%
	5		Felhalmozási bevételek	200	0	0	0,00%
	6		Működési célú átvett pénzeszközök	200	0	0	0,00%
	7		Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0,00%
			Költségvetési bevételek	21 996	0	0	0,00%
	8		Finanszírozási bevételek	6 477	0	0	0,00%
		1	Maradvány igénybevétele	6 477	0	0	0,00%
			Bevételek összesen	28 473	0	0	0,00%
Kiadások	1		Személyi juttatások	8 615	0	0	0,00%
	2		Munkaadót terhelő járulékok	1 666	0	0	0,00%
	3		Dologi kiadások	9 454	0	0	0,00%
	4		Ellátottak pénzbeli juttatásai	1 200	0	0	0,00%
	5		Egyéb működési célú kiadások	4 023	0	0	0,00%
	6		Beruházási kiadások	250	0	0	0,00%
	7		Felújítási kiadások	3 265	0	0	0,00%
	8		Egyéb felhalmozási célú kiadások	0	0	0	0,00%
			Költségvetési kiadások	28 473	0	0	0,00%
	9		Finanszírozási kiadások	0	0	0	0,00%
			Kiadások összesen	28 473	0	0	0,00%
Finanszírozási bevételek és kiadások egyenlege				6 477	0	0	0,00%
Bevételek és kiadások egyenlege				0	0	0	0,00%

Önkormányzat működési és fejlesztési mérlege (ezer Ft-ban)

0 hó

Működési mérleg									
Bevételek					Kiadások				
Ssz.	Megnevezés	Eredeti	Módosított	Tény	Ssz.	Megnevezés	Eredeti	Módosított	Tény
01	Működési célú támogatások (állami támogatásokkal)	16 281	0	0	01	Bérjellegű kiadások	10 281	0	0
02	Közhatalmi bevételek	534	0	0	02	Dologi kiadások (áttutó...)	9 454	0	0
03	Egyéb működési bevételek	3 000	0	0	03	Ellátottak pénzbeli juttatásai (segélyekkel)	1 200	0	0
04	Működési célú átvett pénzeszközök	200	0	0	04	Egyéb működési célú kiadások	1 024	0	0
05	Finanszírozási bevételek (pénzmaradvánnyal)	2 443	0	0	05	Finanszírozási kiadások	0	0	0
06	Más célra fordítható fejl. bevétel	0	0	0	06	Működési célú tartalékok	499	0	0
Összesen		22 458	0	0	Összesen		22 458	0	0
Működési egyensúly					Működési egyensúly				
		OKI	OKI	OKI			OKI	OKI	OKI

Fejlesztési mérleg									
Bevételek					Kiadások				
Ssz.	Megnevezés	Eredeti	Módosított	Tény	Ssz.	Megnevezés	Eredeti	Módosított	Tény
01	Felhalmozási célú támogatások	1 781	0	0	01	Beruházási kiadások	250	0	0
02	Költségvetésről kapott felhalmozási tám.	0	0	0	02	Felújítási kiadások	3 265	0	0
03	Magánszemélyek kommunális adója (100%)	0	0	0	03	Egyéb felhalmozási kiadások	0	0	0
04	Felhalmozási bevételek	200	0	0	04	Korábban felvett fejlesztési célú hitelek, kölcsönök törlesztései	0	0	0
05	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	05	Korábban felvett fejlesztési célú hitelek, kölcsönök kamattartalmai	0	0	0
06	Pénzmaradvány felhalmozási része	4 034	0	0	06	Tartalékok fejlesztési célra elkülönített része	2 500	0	0
07	Fejlesztési célú hitelek	0	0	0					
08	Más célra fordítható fejl. bevétel	0	0	0					
Összesen		6 015	0	0	Összesen		6 015	0	0
Felhalmozási egyensúly					Működési egyensúly				
		OKI	OKI	OKI			OKI	OKI	OKI

Önkormányzat felhalmozási kiadásai (Ft-ban)

I.	Szakfeladat neve	Fejlesztési (beruházási) feladatok	Eredeti előir.	Módosított	Tény
1	Önk. ingatlanok hasznosítása	Ótárlepcső	250 000	0	0
2		ÁFA	0	0	0
		Felhalmozási kiadások összesen :	250 000	0	0

II.	Szakfeladat neve	Felújítási kiadások	Eredeti előir.	Módosított	Tény
1	Önkormányzati jogalkotás	Egészség ház	600 000	0	0
2	Utak, hidak	Utfelújítás FB	1 800 000	0	0
3	Mozgókönyvtár	Könyvtári beszerzés	270 000	0	0
4		ÁFA	595 000	0	0
		Felújítási kiadások összesen :	3 265 000	0	0

Támogatások, pénzeszköz átadások kiadásai (Ft-ban)

I.A.	Működési célú támogatások	Eredeti előir.	Módosított	Tény
1	Hozzájárulások (Szoc.Társ. Nyugat Római Bir.	300 000	0	0
2	Megelőlegezések vissza ÁHT	624 058	0	0
3	Szoc.kölcsön	100 000	0	0
	Összesen	1 024 058	0	0
I.B.	Felhalmozási célú támogatások	Eredeti előir.	Módosított	Tény
1				
	Összesen	0	0	0

III.	Közvetett támogatások	Eredeti előir.	Módosított	Tény
1	ellátottak tér.díj, kártérítés elengedése	-	-	0
2	lakoss.lakásép.felúj.kölcsön elengedése	-	-	0
3	helyi adó, gépj.adó kedvezm., mentesség	-	-	0
4	hely.eszk.haszn.bev.kedvezm., mentesség	-	-	0
5	egyéb kedvezmény kölcsön elengedés	-	-	0
	Összesen	-	-	0

2018. évi állami támogatások

Állami támogatások		111	Palé
Támogatás címe		összeg (FT/fő)	összeg
Településüzemeltetés	Zöldterület (ha alapú)	22 300	25,4
	Beszámítás után		566 420
	Közüvilágítás		0
	Beszámítás után		1 216 000
	Közütemető		0
	Beszámítás után		195 339
	Közüutak		1
	Beszámítás után		279 210
Település igazg.,komm. feladatok		2 700	111
Beszámítás után			5 000 000
Lakott külterület		2 550	0
Beszámítás után			0
Önk.működési támogatása		-	-
Összes beszámítás		-	-
Polgármesteri ill.tám.		-	-
Önk.működési támogatása (beszámítás után)		-	-
Pénzbeni és term.szoc.ell.			111
Étkezte- tés	Bértámogatás		0
	Üzemeltetési tám.		0
	Szünidei étkeztetés	1 336	0
Étkeztetések összesen		-	-
Szoc.és gy.jóléti feladatok összesen			
Könyvtári és közművelődési feladatok		1 210	0
ÁLLAMI TÁMOGATÁSOK ÖSSZESEN		=	=
			15 601 455

Önkormányzat közhatalmi bevételei (Ft-ban)

Közhatalmi bevételek		Eredeti előir.	Módosított	Tény
I.	Adóbevételek	534 000	0	0
	1 Magánszemélyek kommunális adója bev	95 000	0	0
	2 Állandó jelleggel végzett tevékenység uta	295 000	0	0
	3 Gépjárműadók előirányzata	144 000	0	0
II.	Egyéb közhatalmi bevételek	0	0	0
Közhatalmi bevételek összesen		534 000	0	0
Adósságot keletkeztetőügylet határa (Stabilitási tv.)		267 000	0	0

Önkormányzat felhalmozási bevételei (Ft-ban)

Felhalmozási bevételek		Eredeti előir.	Módosított	Tény
I.	Tárgyi eszközök értékesítése	0	0	0
1				
II.	Pénzügyi befektetések bevételei	200 000	0	0
1	Tulajdonosi bevételek	200 000	0	0
III.	Felhalmozási támogatások	1 781 000	0	0
1	Útfelújítás támogatása FB	1 781 000	0	0
Felhalmozási és tőke jellegű bevételek összesen		1 981 000	0	0
Felhalmozási átvett bevételek		Eredeti előir.	Módosított	Tény
1				
Felhalmozási átvett pénzeszközök		0	0	0

Támogatások és működési célú pénzeszköztétel (Ft-ban)

A.		Támogatások	Eredeti előir.	Módosított	Tény
I.		Önkormányzat költségvetési tám.	15 601 455	0	0
	1	Helyi önkormányzatok működésének általános	12 540 705	0	0
	2	Települési önkormányzatok szociális és gyermek	1 260 750	0	0
	3	Települési önkormányzatok kulturális feladatai	1 800 000	0	0
II.		Támogatásértékű működési bevétel	680 000	0	0
	1	Elkülönített állami pénzalaptól működési célú t	300 000	0	0
	2	Közfoglalkozt tám.	380 000	0	0
Támogatások összesen			16 281 455	0	0

Onkormányzat tervezett tartalékai E Ft-ban

Ssz.	Megnevezés	Eredeti előir.	Módosított előir.
I.	Céltartalékok		
1	Céltartalékok	2 998 980	0
	Összesen	2 998 980	0

Palé Község Önkormányzat gördülő tervezése 2018-2021. évre E Ft-ban

Ssz.	Megnevezés	2018	2019	2020	2021	Ssz.	Megnevezés	2018	2019	2020	2021
Bevételek						Kiadások					
1	Működési célú támogatások áh. belüli	16 281	19 000	19 500	19 900	1	Személyi juttatások	8 615	7 800	8 000	8 200
	Önkormányzatok működési támogatása	15 601	18 000	18 500	18 900	2	Munkaadót terhelő járulékok	1 666	2 100	2 200	2 400
2	Felhalmozási célú támogatások áh. belüli	1 781	0	0	0	3	Dologi kiadások	9 454	6 800	7 000	7 100
3	Közhatalmi bevételek	534	1 600	1 800	2 000	4	Ellátottak pénzbeli juttatásai	1 200	800	850	900
4	Működési bevételek	3 000	700	700	700	5	Egyéb működési célú kiadások	4 023	3 300	3 500	3 700
5	Felhalmozási bevételek	200	0	0	0	6	Beruházási kiadások	250	600	550	400
6	Működési célú átvett pénzeszközök	200	100	100	100	7	Felújítási kiadások	3 265	0	0	0
7	Felhalmozási célú átvett pénzeszközök	0	0	0	0	8	Egyéb felhalmozási célú kiadások	0	0	0	0
Költségvetési bevételek		21 996	21 400	22 100	22 700	Költségvetési kiadások					
Költségvetési bev. és kiad. egyenlege		-	0	0	0	Költségvetési bev. és kiad. egyenlege		-6 477	-	-	-
8	Finanszírozási bevételek	6 477	0	0	0	9	Finanszírozási kiadások	0	0	0	0
	Maradvány igénybevétele	6 477	0	0	0						
Bevételek összesen		28 473	21 400	22 100	22 700	Kiadások összesen		28 473	21 400	22 100	22 700
Finanszírozás egyenlege		0	0	0	0	Finanszírozás egyenlege		-	-	-	-

2018. költségvetési év álláshelyei címenként (01.01.)

Cím sz.	Cím neve	Álláshelyek	Jelleg
1	Telepítésüzemeltetés	1	mozgó (6 óra)
2	Közfoglalkoztatás	3	közfoglalkoztatott
3	Szociális ellátások		
4	Igazgatás	1	polgármester
Összesen		5	
Ebből részleges		0	

Áthúzódó feladatok az 2018-2021 intervallumban E Ft-ban

Sz.	Feladat	2018	2019	2020	2021
1	Szociális támogatás (Csibe)	600			
2	alacsony összegű tám. önerővel	800			
3	közfoglalkoztatás előleg	572			
4	MAK visszafizetés	738			
5	Előző évi AHT elisz	624			
Összesen		3 334	0	0	0

Készült: Palé, 2018.

Készült: Palé, 2018.

Palé Község Önkormányzatának
2/2018.(III.14.) önkormányzati rendelete
Palé Község Önkormányzata 2018. évi költségvetéséről

Palé Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott eredeti jogalkotói hatáskörében, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés f) pontjában meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1. A rendelet hatálya

1. §

A rendelet hatálya Palé Község Önkormányzata (a továbbiakban: önkormányzat) szerveire terjed ki.

2. §

Az önkormányzat a címrendet az 1. számú mellékletben foglaltak szerint állapítja meg.

2. A költségvetés bevételei és kiadásai

2. §

A képviselő-testület az önkormányzat 2018. évi költségvetését **28.473 ezer forint** együttes bevétellel és kiadással, ezen belül

- 8.615 ezer forint személyi juttatással,
- 1.666 ezer forint munkaadót terhelő járulékkal,
- 9.454 ezer forint dologi kiadással,
- 1.200 ezer forint szociálpolitikai juttatással,
- 4.023 ezer forint egyéb működési kiadással,
- 250 ezer forint felhalmozási kiadással
- 3.265 ezer forint felújítási kiadással

tervezi.

3. Az önkormányzat bevételei

4. §

A 3. §-ban megállapított bevételi főösszeg forrásonkénti bontását a 2. számú melléklet tartalmazza.

5. §

A 4. §-ban megállapított bevételek címek szerinti részletezését a 3. számú melléklet tartalmazza.

6. §

- (1) A 3. §-ban megállapított bevételi főösszeg forrásai közül;
- a) az állami támogatás részletezését a 7. számú melléklet,
 - b) az önkormányzat közhatalmi bevételeinek részletezését a 8. számú melléklet,
 - c) a felhalmozási bevételek részletezését a 9. számú melléklet,

- d) a támogatások, átvett pénzeszközök bevételeinek részletezését a 10. számú melléklet tartalmazza.
- (2) A képviselő-testület 2.443 ezer forintos működés célú pénzmaradvánnyal, belső finanszírozással fedezi a költségvetés működési forrásszükségletét.
- (3) A képviselő-testület az önkormányzat 2018. évi költségvetésének fejlesztési forrásszükségletét **4.034 ezer forint** összegben állapítja meg. A hiány belső finanszírozását **4.034 ezer forintos fejlesztési célú pénzmaradvánnyal** oldja meg. A működési hiányt külső finanszírozással, **0 ezer forintos fejlesztési hitelfelvétellel** oldja meg.
- (4) Az önkormányzat a tárgyévi magánszemélyek kommunális adóbevételét teljes egészében a fejlesztési céljaira fordítja.

4. Az önkormányzat kiadásai

7. §

A 3. §-ban megállapított kiadási főösszeg címek szerinti részletezését, valamint a címeken belül elkülönítetten a személyi juttatások, társadalombiztosítási járulék, a dologi kiadások, a pénzeszköz átadások, az egyéb támogatások, a felhalmozási kiadások, hitelek kiadásai és a tartalék előirányzatát a 3. számú melléklet tartalmazza.

8. §

A képviselő-testület a felhalmozási és felújítási előirányzatokat célonként az 5. számú melléklet szerint hagyja jóvá.

9. §

Az önkormányzat működési és fejlesztési mérlegét a 4. számú melléklet tartalmazza.

10. §

A kiemelt kiadási előirányzatok közül a pénzeszköz átadás és egyéb támogatás célonkénti részletezését a 6. számú melléklet tartalmazza.

11. §

- (1) A képviselő-testület az önkormányzat 2021. évig terjedő gördülő költségvetésének mérlegadatait a 12. számú melléklet szerinti részletezettséggel jóváhagyja. Az áthúzódó feladatok kötelezettségeit a 14. számú melléklet tartalmazza.
- (2) Az önkormányzat költségvetési évben nyilvántartott és jóváhagyott álláshelyeinek számát címenkénti részletezettséggel a 13. számú melléklet tartalmazza.
- (3) A képviselő-testület a 2018. évi előirányzat-felhasználási ütemtervét a 15. számú melléklet alapján fogadja el.

5. Az önkormányzat tartalékai

12. §

- (1) A képviselőtestület fejlesztési céltartalékot képez 2.999 ezer forint összegben.
- (2) Az (1) bekezdésben szereplő céltartalék részletezését a 11. számú melléklet

tartalmazza.

6. A 2018. évi költségvetés végrehajtásának szabályai

13. §

- (1) A képviselő-testület a költségvetési címek közötti átcsoportosítás jogát nem ruházza át. Az egyes címeken belüli, jogszabályi felhatalmazáson alapuló átcsoportosítások jogát a polgármester gyakorolja.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott átcsoportosításokról a polgármester a soron következő ülésen köteles beszámolni.
- (3) A képviselő-testület a 2018. január 1-től a rendelet elfogadásáig terjedő időszakra szóló átmeneti gazdálkodásról szóló beszámolót elfogadja.

7. Vegyes, átmeneti rendelkezések

14. §

- (1) Az önkormányzat csak kötelező feladatokat lát el.
- (2) A jelen rendeletben nem szabályozottakra az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény és a végrehajtásáról szóló 368/2011.(XII.31.) Korm. rendelet rendelkezései az irányadók.

8. Záró rendelkezések

15. §

E rendelet a közzétételét követő napon lép hatályba, rendelkezéseit azonban 2018. január 1. napjától kell alkalmazni.

Palé, 2018. március 13.

Markóné Héder Tímea
Markóné Héder Tímea
polgármester

Dr. Kajdon Béla
Dr. Kajdon Béla
jegyző

A rendelet kihirdetve.
2018. március 14.

Dr. Kajdon Béla
Dr. Kajdon Béla
jegyző

PALÉ

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYV

TARTALOMJEGYZÉK

1. Bevezetés	3
2. Palé bemutatása	5
3. Örökségünk	7
4. Eltérő építészeti karakterek bemutatása	10
5. Építészeti útmutató, ajánlások	15
<i>Telepítés</i>	
<i>Tetőhajlásszög</i>	
<i>Magasság</i>	
<i>Tetőforma</i>	
<i>Terepalakítás</i>	
<i>Színek</i>	
<i>Kerítések</i>	
<i>Kertek</i>	
<i>Tornácok</i>	
<i>Anyaghasználat</i>	
<i>Ajtók, ablakok, Kapuk</i>	
<i>Járdák, burkolatok</i>	
<i>Homlokzatképzés</i>	
<i>Részletek</i>	
6. Mai példák	30
7. Utcák, terek	31
8. Hirdetések, reklámtáblák	32
9. Impresszum	33

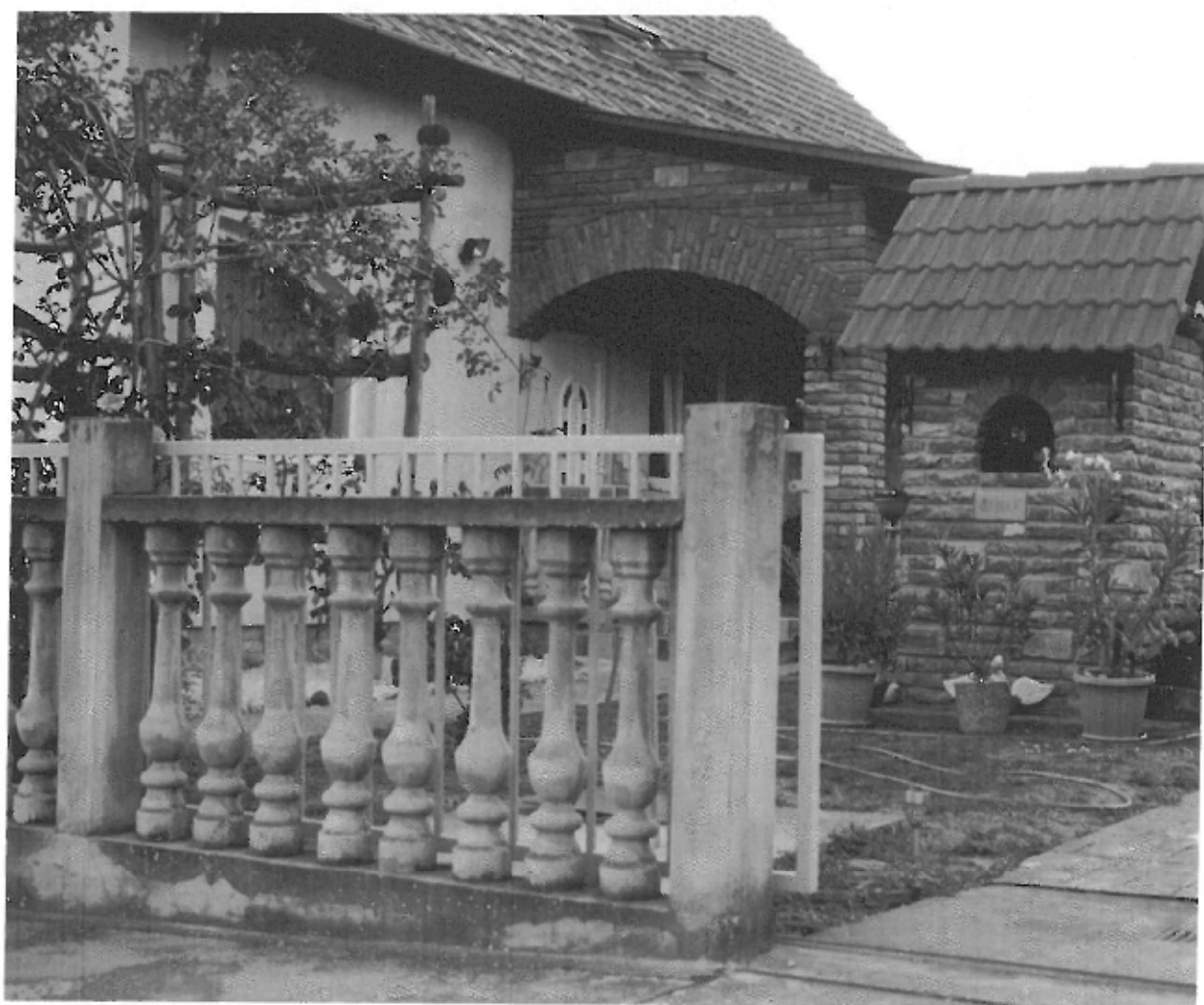

BEVEZETÉS

1

Palé településképi arculati kézikönyvének célja, hogy bemutassa a település történelmét, földrajzi elhelyezkedését, természeti-, és épített értékeit. A kézikönyv egy átfogó, összetett tudásanyaggal látja el olvasóját, amely a helyi lakosok mellett a település iránt érdeklődőknek is hasznos lehet.

Építészeti ajánlásainkat kifejezetten Palé településre alkottuk meg, azokat közérthető módon írtuk le. A fényképek a követendő példákat bemutatva, elősegítik a lakosság szemléletformálását.

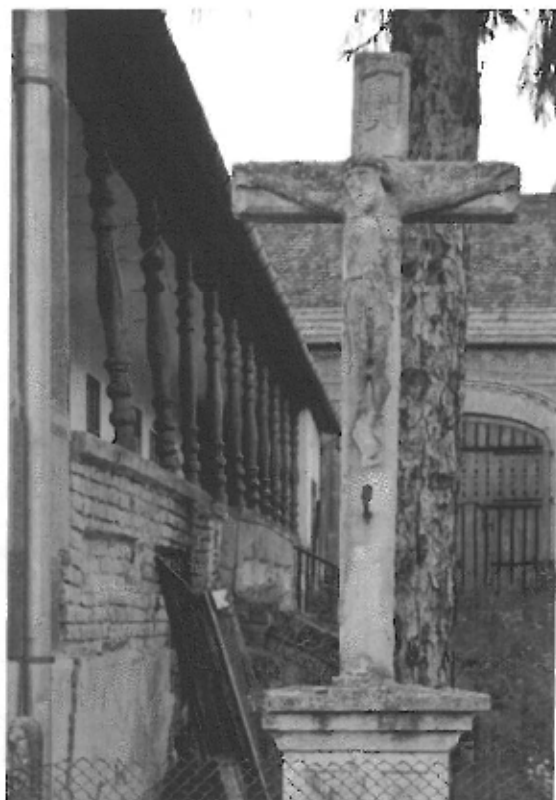

Az egyszerű ábrák bemutatják az általunk helyesnek vélt építészeti megoldásokat, legyen az egy épület helyes megtervezése, tájolása, vagy egy-egy kerítéselem megfelelő kiválasztása.

Reméljük, hogy a kiadvány megismerése után minél többen alkalmazzák az ajánlásainkat, hiszen a közösen alkotott szabályok betartása elősegíti Palé településképi megőrzését, fejlődését.

A hagyománytisztelő építészet mellett jól megférnek az innovatív építészeti megoldások is, melyek ésszerű tervezéssel jól illeszkednek a településképhez.

Fontos kiemelnünk, hogy a kézikönyv nem tekinthető lezártnak, hanem az egy folyamatosan bővülő, szemléletformáló kiadvány.

PALÉ BEMUTATÁSA

2

Palé (németül *Palling*) község Baranya megyében, a Hegyháti járásban, Pécsről északnyugatra, Baranyajenő és Sásd közt, a Gödrei-víz völgyében található zsáktelepülés, amely a 66-os számú főút egyik leágazásán keresztül érhető el.

A település nagy történelmi múltra tekint vissza, neve már egy 1327-es oklevélben szerepelt. Ekkor még Pauliként említik a települést, mely nagy valószínűséggel a Pál keresztnévből ered. A középkorban a somogyi apátság birtokainak a része volt. A török hódoltság, valamint az azt követő felszabadító háborúk viszontagságai miatt a falu szinte teljesen elpusztult, maradék lakossága menekülni kényszerült.

A XVIII. században a Jankovich, később a Rindsmaul, majd a Petrovszky család birtokolta. Ez idő tájt költöztettek elsősorban Tolna vármegyéből németeket az elnéptelenedett helyre. A tervszerű telepítés jelei még a mai település szerkezetén is tetten érhetőek. Az 1851-es Fényes Elek féle adatgyűjtés szerint:

„Pálé, német falu, Baranya vmegyében, a Mecsekháton, ut. p. Pécs. 182 kath. lak. Határa 170 hold, melyből urbéri betelek 12, majorsági betelek 4, szántóföld 75, rét 13, erdő 20, szőlő 46 hold.F. u. Cziner család.”

Az 1910-es népszámláláskor Palénak 206 római katolikus vallású lakosa volt, melyből 6 magyart íeszámítva, mind német volt. Ez az arány a második világháborúig nem sokat változott. 1938-ban Szeghalmy Gyulától a következők jelentek meg a faluról:

Az első katonai felmérés (1763-1787)

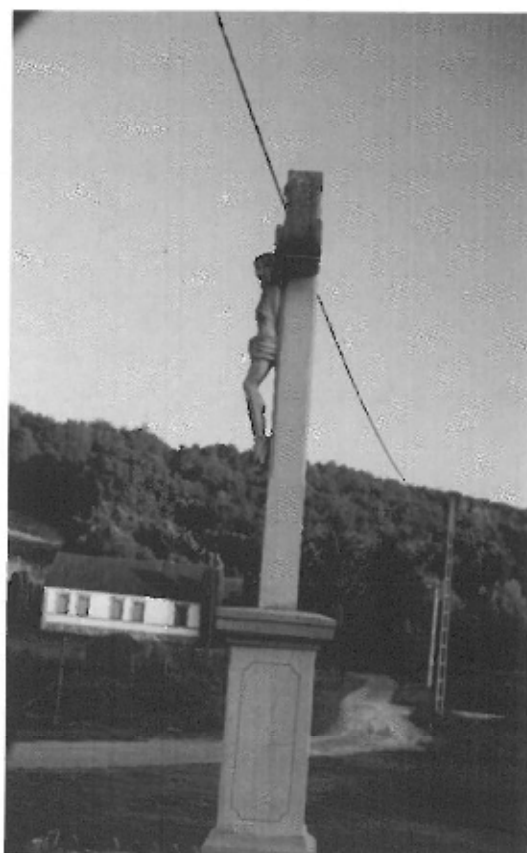

A második katonai fejmérés (1806-1869)

„Kisközség a hegyháti járásban. Területe 312 k. hold, lélekszáma 208. Lakócai közül 9 magyar, 199 német anyanyelvű, valamennyien róm. kat. vallásúak. Lakóházak száma 38. Az elemi oktatást 1 r. kat. mindennapi népiskolában és 1 r. kat. általános továbbképzőben nyerik a tankötelesek. Foglalkozás szerint megoszlik a lakosság 147 őstermelő, 47 iparos, 5 kereskedő, 2 közlekedési, 4 közszolgálati alkalmazott és 3 házcseléd között. Hajdan Tolna-megyéhez tartozott. Paly és Paleé néven szerepelt egykor. A török uralom kezdetétől Gyulay és Csopak családok tulajdona. A XVIII. században Jankovich Iváné, ki a neoaquistica előtt is igényelte, de helyette Rindsmaul grófé lett, kitől Petrovsky József vette meg. Mult században a Cziner család birta.”

Az 1945 utáni időkben a német lakosság nagy részét kitelepítették, helyükre felvidéki magyarok kerültek. 1970-ben 169-en, 1980-ban 137-en, 1990-ben 120-an, 2001-ben 117-en éltek a településen.

Napjainkban a kevesebb, mint 100 fős, valaha szinte teljesen német faluban hivatalosan már nem élnek német nemzetiségű családok, a 2015-ös adatok alapján 91 fő lakja.

ÖRÖKSÉGÜNK

3

Baranya megye építészeti örökségére jellemző, hogy a megye faivainak többsége eredetileg csupán néhány utcával rendelkező település volt. A települések a domborzati jellemzőknek megfelelően alakultak ki. A vallás mindig is fontos szerepet töltött be az itt élő emberek életében. Még a kisebb településeken is találunk templomot, néhol többet is.

A megye, illetve Bácsa legrégebben fennmaradt lakóházai a hagyományos parasztházak, melyek építése a XIX. század végére, illetve a XX. század első felére tehető. Az egykoron népszerű faépítkezésről csupán kevés emlékekkel rendelkezünk.

A népi építészet lakóházai a helyi építőanyagok, vályog, illetve téglák felhasználásával épültek. Kezdetben a tehetősebb családok engedhették meg maguknak a téglalapú épületek építését, majd a későbbiekben

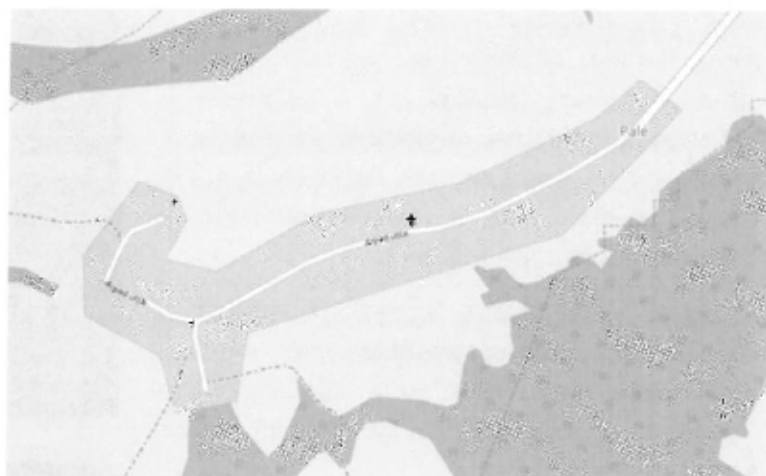

ez általánossá vált. A lakóházak soros kialakítással épültek, kezdetben a háromszatú, majd a négyoszlatú parasztházak építése volt jellemző. Palé esetében is változatos tornáckialakítás, illetve eltérő tetőformák a jellemzők.

A telkeken többnyire a nyugati oldalhatáron megjelenő hosszházas, egytraktusos beépítés a jellemző, oromfalas homlokzattal. A telekkialakítás a paraszti életmódot követi, azaz három részt különböztet meg. Az utca felől a lakóudvar, majd a gazdasági udvar, végül pedig a házikert, szántó helyezkedik el. A legtöbb udvart egy átfordított keresztcsűr zárta le. Ezek egy része napjainkig fennmaradt, nem úgy, mint az amúgy helyi különlegességnek számító, a lakóházzal szembeni telekhatár közelébe, az utcáfrontra épített gazdasági épület.

Épített értékek

A község településszerkezetileg egy egyvutás zsákfalú képét mutatja, melynek helyi sajátossága, hogy a lakóházak szinte kivétel nélkül a főutcától északra lettek felépítve, az enyhén lejtős domb déli oldalán, megkapó kilátással a völgyre. Az utca átellenes oldalán pedig kiskertes terület húzódik egészen a patakmederig. Ettől mindössze a település főút felé eső pár telkes övezete kivétel, ahol ma már mindkét oldalon lakóépületek találhatók. Kiemelkedő épített értékkel bírnak a település lakóházai, emlékhelyei, illetve az iskolakápolna épülete, amely legutóbb 2008-ban volt felújítva.

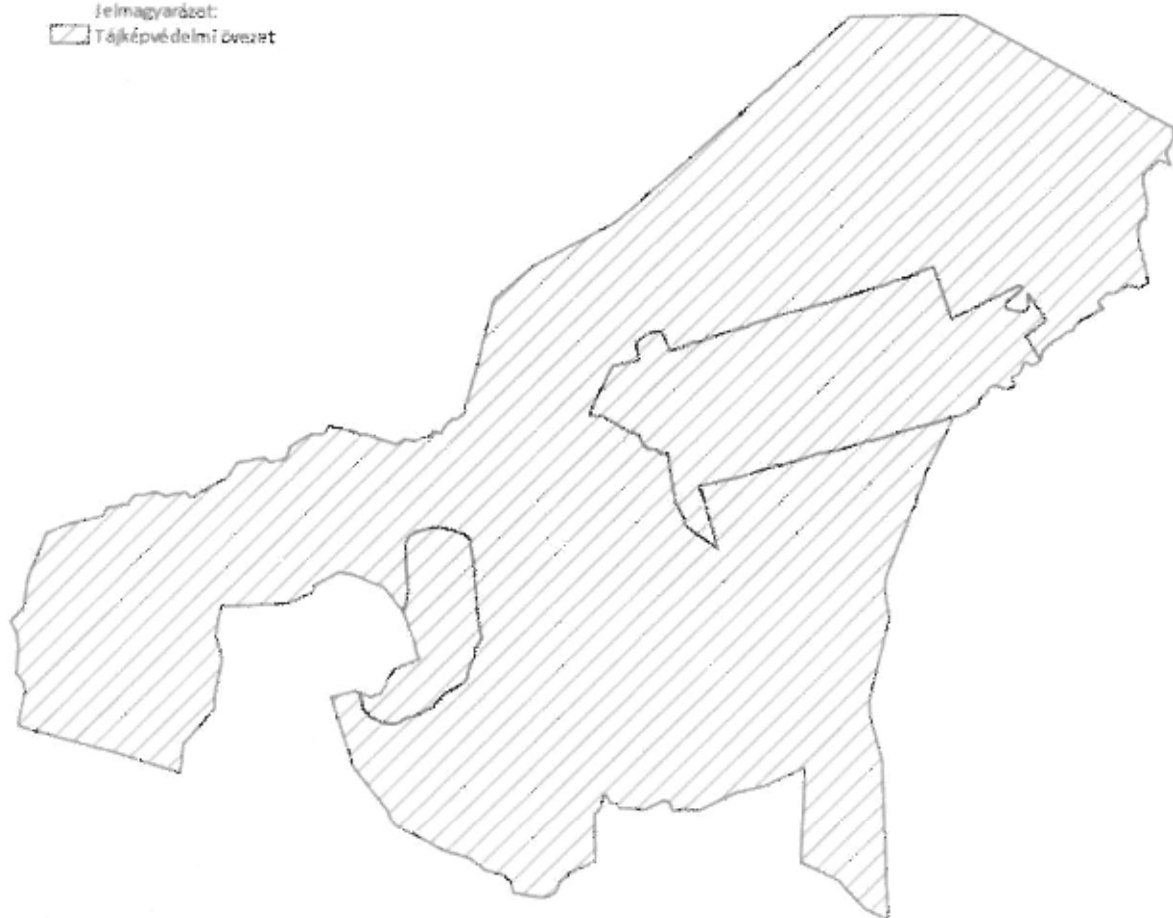

Természeti értékek

A település a Tolna-Baranyai dombvidék lankás területén helyezkedik el. A térsége ugyan nem érintett a Natura 2000-es hálózat által, ugyanakkor elbűvölő környezetben fekszik.

A település területe a tájképvédelmi övezet részét képezi.

Jelmagyarázat:
Tájképvédelmi övezet

ELTÉRŐ ÉPÍTÉSZETI KARAKTEREK BEMUTATÁSA

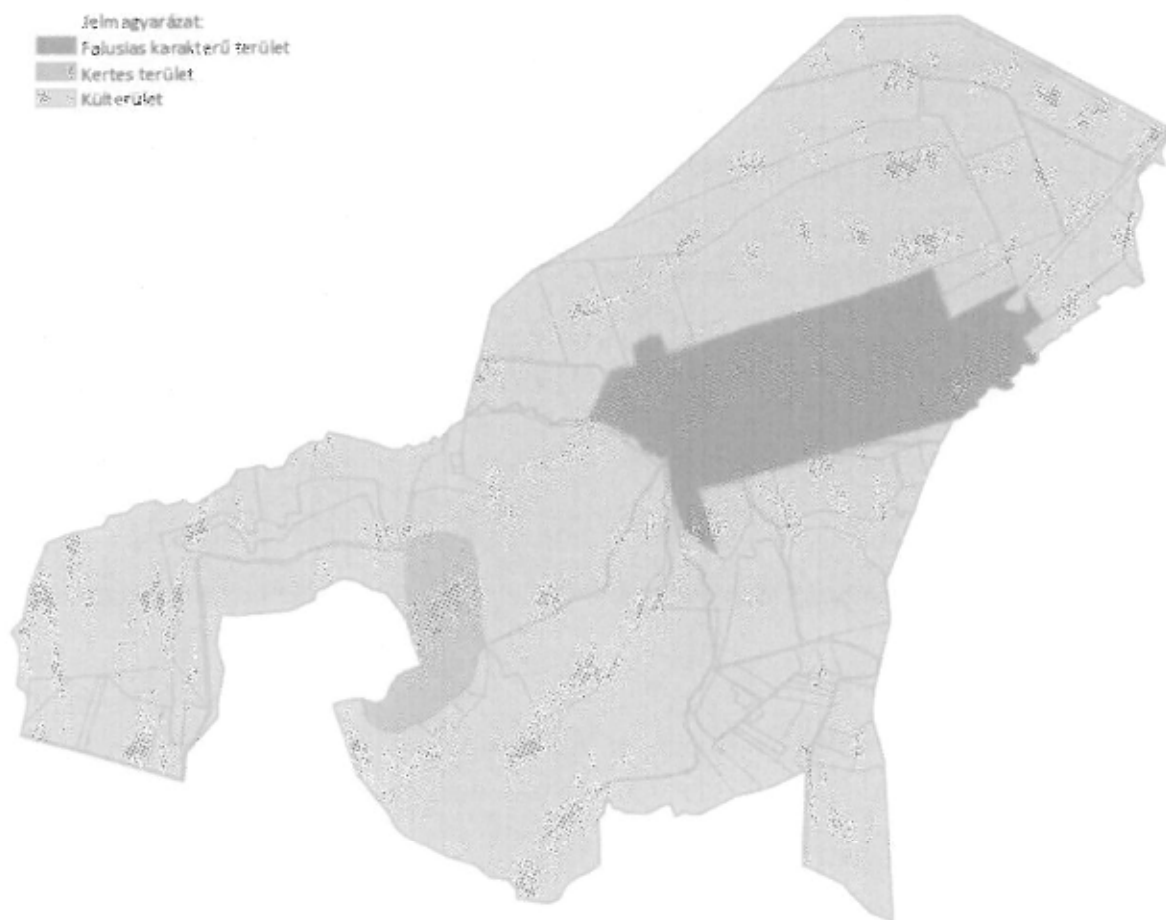
Palé település

Palé Baranya megyében található, a Hegyháti járásban, Pécsről északnyugatra. A település egyutcás zsáktelepülés, földesúton a környező települések megközelíthetők.

A település területfelhasználás szempontjából falusias karakterű területre, kertes területre és külterületre tagolódik.

A belterületen lakóépületek találhatók. A kertes területen tanyák és szőlők. A külterületen nem találunk meghatározó jelentőségű épületeket, itt szántóföldek és erdők váltják egymást.

Jelmagyarázat:
 Falusias karakterű terület
 Kertes terület
 Külterület

Palé belterületi településrésze

Palé főutcája az Árpád utca, itt lakóépületek és a Szent Imre herceg kápolna helyezkedik el. Az utca a Hegyháti dombság mentén kanyarog kb. 2 km hosszan. Az épületek néhol az utcával párhuzamosan, néhol az utcára merőlegesen vannak telepítve.

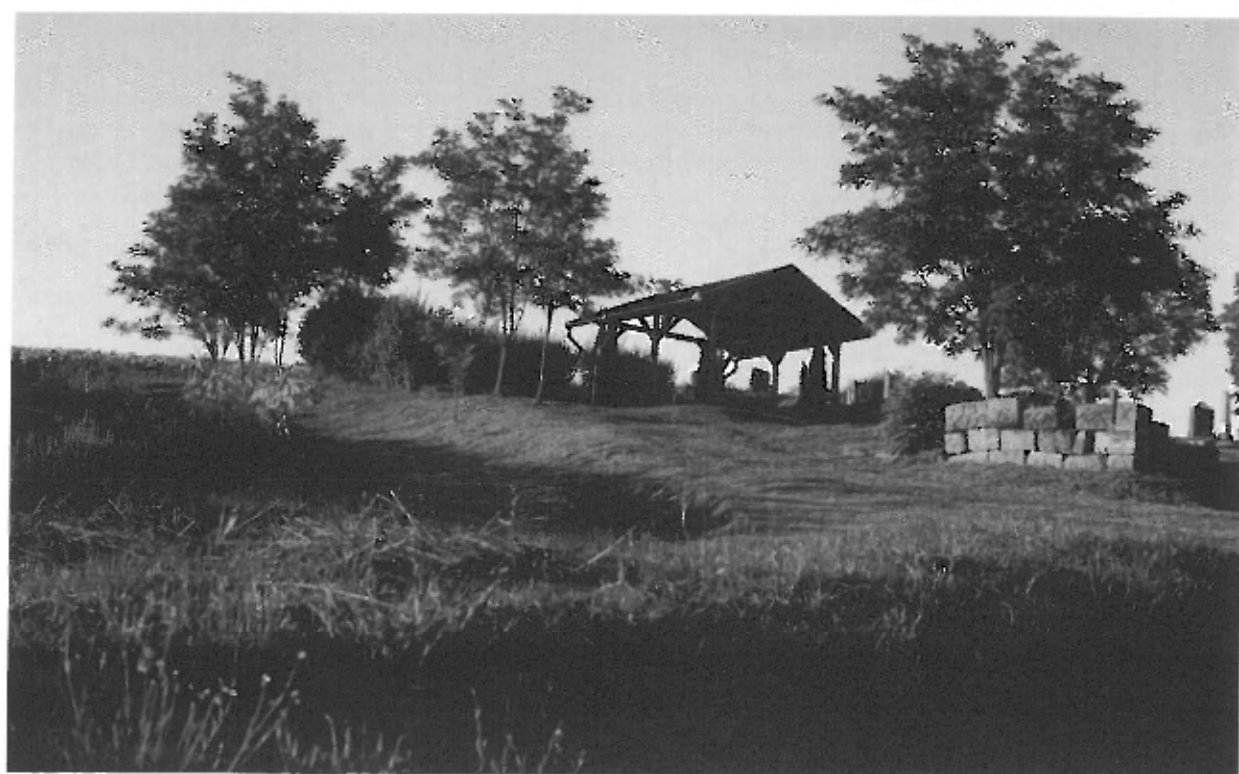
A település épületei között találunk utcavonalas és előkertes telepítést is. A homlokzatok egyszerűek, vakoltak, sötét színű lábazattal. A népi építészetre jellemző tornácos ház is megjelenik, általában falazott oszloppal, mellvédfallal, zsalugáteres, osztott üveges, fa ablakkal. A tetőfedés változatos: cserép és palafedést is találunk

Palé kertes településrésze

A domboldalba ékelődve kertes területeket találunk. Itt néhány épületet találunk csak, amelyek a belterületi épületek karakterével egyezik meg. A telkek nagyobbak, mint a belterületen, egy-egy kisebb épület és szőlők vannak rajta.

Palé külterületi településrésze

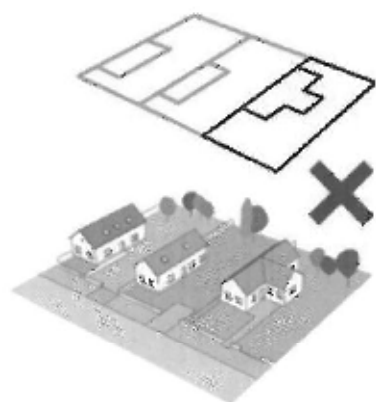
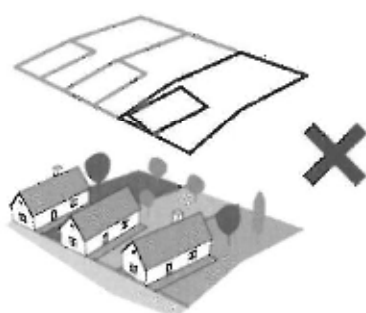
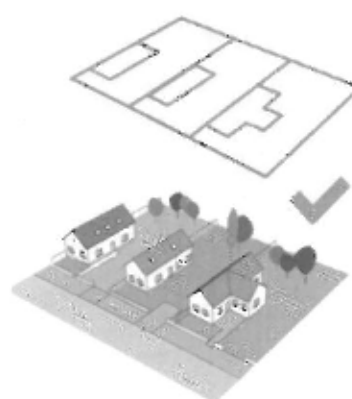
A külterületen meghatározó mezőgazdasági épületet nem találunk. Szántóföldek és erdők váltják egymást. Gyönyörű természeti környezetben helyezkedik el Váznok. A természeti értékek megtartása fontos célkitűzés a településen.

ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, AJÁNLÁSOK

5

Ebben a fejezetben nem szeretnénk egyoldalúan állást foglalni, leszűkíteni a lehetőségeket, viszont szeretnénk bemutatni, hogyan kerüljük el a legáltalánosabb hibákat.

TELEPÍTÉS

A településre az oldalhatáron álló beépítés a jellemző, a telken belüli elhelyezkedés pedig az utcára merőleges rendszerű. Indokolatlanul elforgatni ettől a tengelytől nem javasolt.

A lakóházak többnyire előkertes beépítéssel kerültek kialakításra, az azonos méretű előkertek lényeges elemei az egységes településképek. Eltérő beépítés nem javasolt és nagyobb mértékben hátrahúzni az épületet kerülendő.

Érdekesség, hogy egyes telkeken a gazdasági épületek a lakóházzal párhuzamosan épültek, homlokzatuk elérte az utcáfrontot is. Ennél a beépítésnél általában a lakórész mögött merőlegesen is áll egy gazdasági épület, az zárja körbe az udvart.

TETŐHAJLÁSSZÖG

A település területén a családi házak tetőhajlásszöge hasonló.

A meglévő épületek közé épülő új házaknak hasonló tetőhajlásszöggel kell épülniük, mint környezetükben lévők. A túl magas, illetve túl alacsony hajlásszögű tetővel rendelkező épületek nem illeszkednek a település utcaképébe.

MAGASSÁG

Törekedni kell arra, hogy egy utcában hasonló magasságú épületek kerüljenek elhelyezésre.

A meglévő épületek közé ékeződő új házaknak hasonló magassággal kell épülniük, mint a környezetükben lévők. A túl magas házak nem illeszkednek a falu utcaképébe. A szemléletes ábrán, illetve képeken példa a településen javasolt épületmagasság illeszkedésére.

TETŐFORMA

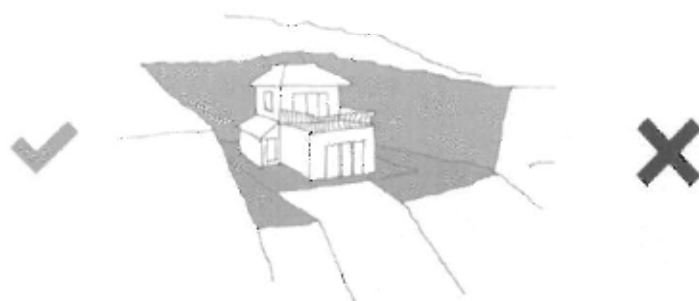
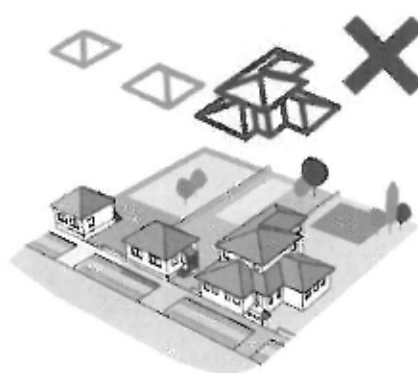
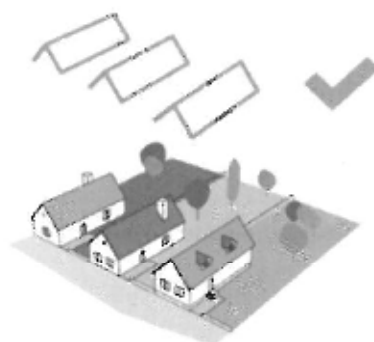
A településen lévő tetőformák igen változatosak főként nyereg-, konty-, vagy csonka kontytetők.

Új ház tervezésénél a szomszédok figyelfelvételével kell illeszkedni a környezethez.

A nyeregtetős házakból álló utcaképbe nem kerülhet tördelt, összetett tetőformájú épület, hanem csak a szomszédosra hasonló.

A hazai gyökerek nélküli, „mediterrán” stílusú házak tervezése kifejezetten nem ajánlott a településen.

A szematikus ábrán példa a településképbbe illeszkedő tetőformájú épületre.

TEREPALAKÍTÁS

A község a keleti végén domborzat szempontjából változatos, az út lejtős, oldalt pedig rézsű tetején állnak az épületek.

Itt a tervezésnél ügyelni kell a terepviszonyoknak megfelelő telepítésre.

Nem megfelelő, ha az épületet belevájuk a terepbe, nagy árkot képezve.

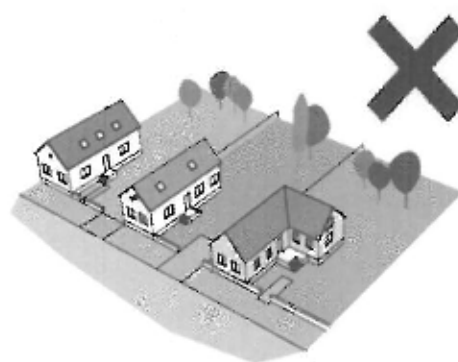
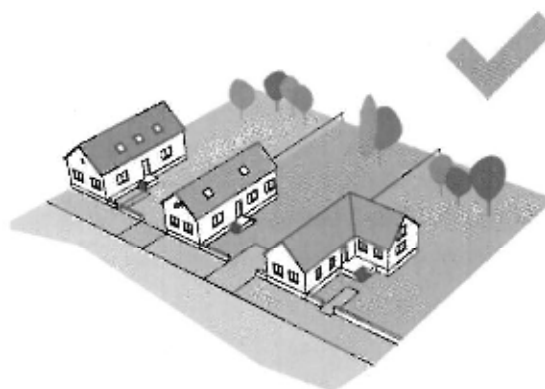
SZÍNEK

A településen a fehér vagy világos „földszínek” a jellemzőek. A természetes anyag- és színhasználattal egységes településkép jön létre. Az eltérő, kirívó színű épületek nem illeszkednek a megévő házakhoz.

Nem elfogadhatóak a rikító fémlemezfedések vagy

Példa megfelelő színhasználatra. Javasolt a világos paszellszínek használata, sötét színű faablakkal.

Példa kerüendő színhasználatra. A kép nem a településen készült.

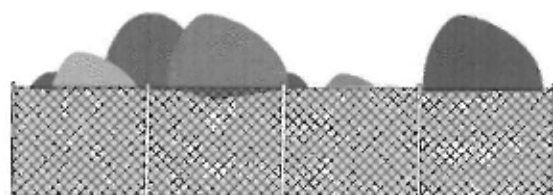
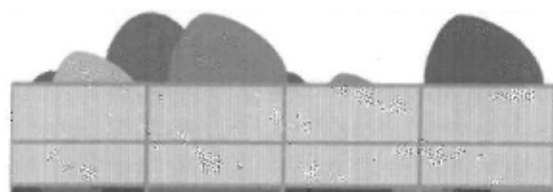
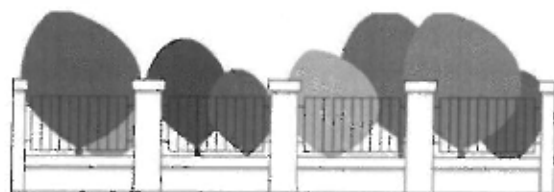
KERÍTÉSEK

A településen az áttört kerítések a jellemzők. Általában fa vagy fém anyagú, a régebbiek lábazat és oszlop nélküli kialakításúak, később alacsony, tömör lábazattal készültek.

A kezeletlen felületű beton elemes, tömör kerítés kerülendő.

A kerítések színhasználatánál törekedni kell a ház színévei harmonizáló színek használatára, fakerítésnél a barna árnyalatai javasoltak.

A teljesen áttört drótfonatos kerítést utcafronton próbálniuk kerülni.

Egyedi, téglából és kőből készült kerítések a településen.

Kertészeti útmutató

Az épített értékeken túl, nagy szerepe van a növényzetnek is a település életében. A növényalkalmazást jelentősen befolyásolja a terület eredeti növénytakarója, mely ebben a térségben az ezüsthársas bükkös és a gyertyános kocsánytalan tölgyes, illetve a vízfolyások mentén az ártéri ligeterdők. Ennek megfelelően a cser- és kocsánytalan tölgy, illetve az ezüsthárs és a bükk a fő állományalkotó fajok, melyeknek fajtái bátran megjelenhetnek a település közterületein és a kertekben egyaránt.

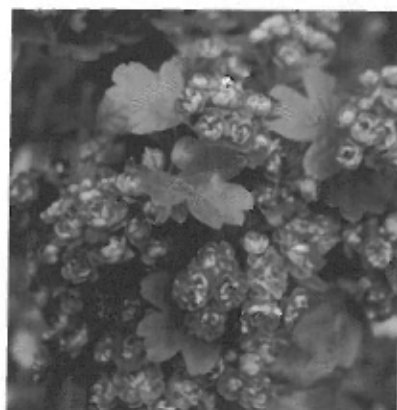

A tölgyfélék tekintélyes méretüknek köszönhetően parkokba javasolhatók, míg az ezüsthárs számos fajtája, például a '*Szeleste*', a '*Zentai Ezüst*' és a '*Teri*' kisméretűek, szabályos, kúpos koronával rendelkeznek, így kiskerti használat mellett kiválóak akár utcai sorfának is. Másik két őshonos hársunk, a nagylevelű és kislevelű hárs egyaránt jó alkalmazkodóképességűek, szép szabályos koronát nevelnek és rengeteg fajtájuk ismert, melyekkel hangulatos, árnyas kertrészeket alakíthatunk ki és virágzáskor illatukkal is elbűvölnek. Ilyenek többek között a kislevelű hárs '*Greenspire*' és '*Green Globe*' fajtái, melyek akár utcafásításra is alkalmasak, valamint a nagylevelű hárs '*Pannónia*' és '*Ági*' nevű fajtái, utóbbi viszont leginkább parkokba való tekintélyes méretének köszönhetően.

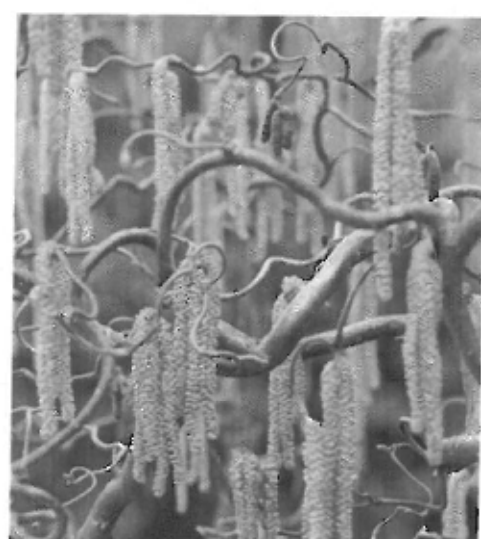
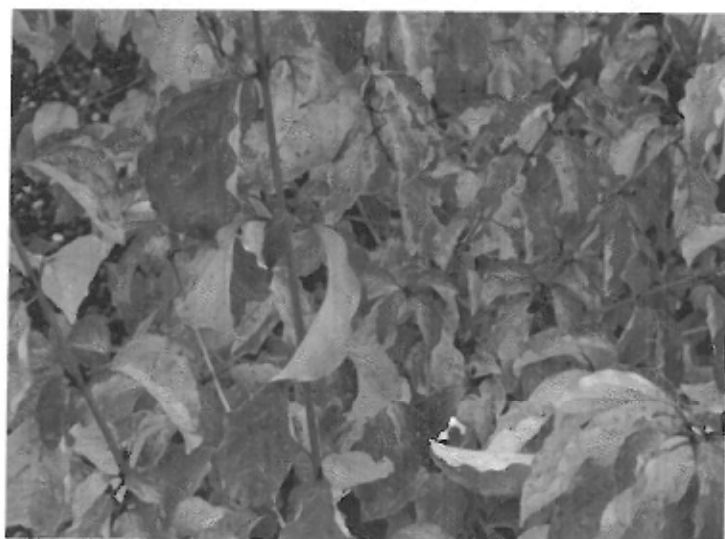
A juharok ugyancsak jó várostűrésűekről, alkalmazkodóképességükről és változatos fajtaválasztékukról híresek. A korai juhar kompaktabb fajtái, a '*Fairview*' vagy az oszlopos '*Columnare*' megállja kertben is a helyét, míg terebélyesebb fajtái, például a '*Cleveland*', '*Crimson King*', '*Deborah*' inkább parkfának alkalmasak, bár utóbbi kerekded koronájával utcafásításra is használható, őszi lombszíné pedig lenyűgöző. Mezői juharok közül a '*Royal Ruby*' vörösen kihajtó leveleivel, majd ősszel újra vörösbe öltöző lombjával a kert ékessége lehet azon túl, hogy terebélyes koronájával kellemes árnyékot biztosít.

Megemlítendő még az *'Elsrijk'*, melyből akár sövény is nevelhető, vagy az utcásorfának alkalmas, lapított gömb koronájú, tömött ágrendszerű *'Monum'* is, mely igen ellenálló és igénytelen. Kőrsek közül a magas kőrsek javasolható leginkább, *'Nana'* fajtája utcafásításra is kiváló, de választhatjuk az *'Atlas'*-t vagy a különleges sárgavesszős *'Aspidea'*-t is a kertekbe, parkokba egyaránt. Ugyancsak ajánlható a kétfibés galagonya *'Paul's Scarlet'* fajtája, mely igen mutatós virágzáskor és habitusának köszönhetően kis helyen is elfér. Érdemes még megemlíteni a közönséges nyírt, melynek különböző fajtái, például a csüngő habitusú *'Youngii'* vagy a szeledelt levelű *'Dalecarlica'* igen látványosak, a kertek különlegességei lehetnek. Ezen kívül igazán szép a parkfának is alkalmas, illatozó fűrt virággal rendelkező zselnicemeggy.

A társulásra jellemző cserjefélék közül kiemelendő a veresgyűrű som, illetve a közönséges mogoró. Az előbbi gyönyörű vesszőszínével díszít, míg utóbbi ehető termésének köszönhetően közkedvelt. A veresgyűrű som fajtái közül választható többek között a *'Winter Beauty'*, a mogorónak pedig a csavarodott ágrendszerű *'Contorta'* vagy éppen *'Atropurpurea'* fajtája, melyek igazi díszek lehetnek a kerteknek.

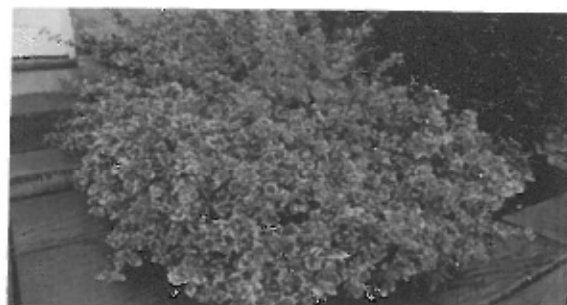

Kecskerágók közül ismertünk számos, talajtakaróként is hasznosítható alacsony fajtát, melyek akár cserjefoltokba, akár évelőkkel párosítva, vagy kerítés elé kiválóak, de jól mutatnak sötét lombú cserjék előterében is. Ilyen például a naposabb fekvést igénylő kúszó kecskerágó *'Sunspot'* fajtája, vagy éppen az *'Emerald Gaiety'*. Nagyon jól társíthatók hozzájuk harangvirágfélék. Fák alá gyeppótlónak, árnyékos részein a kerteknek jól alkalmazhatók meténgfélék, illetve a podagrafű.

Kertek

A kertek elrendezését tekintve a klasszikusnak vett előkertek kevésbé jellemzőek, ahol azonban megjelennek, díszkerti funkciót töltenek be. Leginkább különböző örökzöld és lombhullató cserjék kapnak bennük helyet, melyek oldják az épített hatást, a szigorú vonalvezetést. Bátran javasolhatók a kertek előtt húzódozó zöldsávokba és az előkertekbe évelőágyások, cserjefoltok, melyek még karakteresebbé teszik az utcaképet. Igen látványosak a már említett kecskerágók, somok és a meggyoró különböző fajtái évelőkkel, hagymásokkal, egynyáriakkal kombinálva. Megjelenhetnek különböző, talajadottságokhoz alkalmazkodó sásfélék, illetve a sásliliom is, mely nyáron hosszú ideig pompázó virágaival élettel telivé varázsolja az előkerteket, zöldsávokat, de rendkívül hangulatos összehatást érhetünk el vele a pihenőkertekben is.

A kertek oldalsó és hátsó részében helyet kaphatnak gyümölcsfák, például dió, alma, körte, cseresznye, meggy, de megjelenhet a szőlő is. A hátsókertben ezen kívül kialakítható tetszés szerint pihenőkert, melybe a már korábbi fejezetben említett fafajok kisebb méretű, házikertbe is alkalmas fajtái közül érdemes válogatni. Ezekhez pedig cserjeféléket és évelőket lehet társítani harmonikus kompozíciót teremtve. Megjelenhetnek különböző épített elemek is a pihenőkertben, mint például tűzrakóhely vagy pergola. A cél az, hogy nyugalmat sugárzó, pihenésre alkalmas ketrészletet alakítsunk ki, ahova szívesen visszavonul az ember.

TORNÁCOK

A népi építészet jellegzetes eleme az oszlopos tornác, aminek épülethez viszonyított elhelyezkedése tájegységenként illetve a tulajdonos vagyoni helyzete függvényében is változó volt.

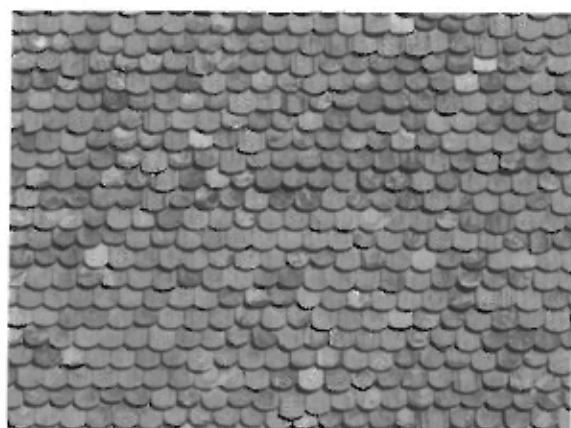
A Pálén megfigyelhető tornácokat jellemzően nem nyitották meg az utca felé. Az oldaltornác általában mellvéddel épült. A tornác oszlopainak, mellvédjeinek anyaga többnyire vakolt tégl, de találunk faosziopos megoldást is. Különleges a jobb oldali képen látható kialakítás, ez a díszítés megjelent keretéseken is kőből, vagy fából egyaránt.

ANYAGHASZNÁLAT

Településképi szempontból a cserép, nád, természetes pala tetőhéjalás javasolt.

Kerülendő a településképi és egészségi szempontból is káros hullámpala. Kerüljük ugyanazon tetőfelületen különböző fedési anyag használatát. A képek nem a településen készültek.

AJTÓK, ABLAKOK, KAPUK

A településen az áttört kerítések javasoltak, ezek készülhetnek fából, illetve fémből egyaránt. Gondos kialakításuk fontos, mert ezek a szerkezetek biztosítják a kapcsolatot az utca és az udvar között. A képek nem a településen készültek.

Ajtókra, kapukra jó példák:

Javasolt a megfelelő arányrendszerű faablakok beépítése, a hagyományos parasztházakon, osztott üvegezésű kivételben. Az ablakokra zsalutábla, vagy zsalugáter kerüljön árnyékolónak.

Ablakokra jó példák:

JÁRDÁK, BURKOLATOK

A beton, aszfalt burkolat helyett javasolt természetes anyagú burkolatkialakítás. Anyaga lehet természetes kő, bazalt.

HOMLOKZATKÉPZÉS

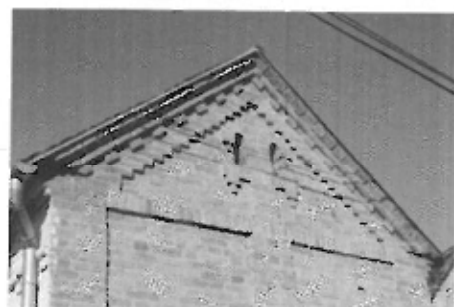

A településen az utcára merőleges telepítésű és tetőgerinc kialakítású, füstlyukas nyeregtetős épületek, illetve kontyútetős épületek is megtalálhatók. A jellegzetes népi lakóházak homlokzata, oromzata igen változatos, és a településen egyedi módon, a téglából épített gazdasági épületek utcafronthoz kapcsolódó homlokzata is különleges.

RÉSZLETEK

Az építészeti részletek szép formálása a népi építészet jellegzetessége volt. A mai épületek formálásánál is fontos egy-egy kémény, zsalugáter, homlokzati részlet kimunkálása úgy, hogy az az épület egészével összhangban legyen. Az épület mellett, az udvarban, utcán lévő tárgyak, építmények is hozzájárulnak az összkép egységéhez. Egy szépen megformált kerü kút, egy gondosan elkészített tornácrészlet is esztétikai értéket hordozhat.

MAI PÉLDÁK

Meglévő épület felújítása a településkarakterbe illeszkedően ✓

Hagyományos parasztház felújításoknál törekedjünk arra, hogy az épület megőrizze az eredeti karakterét, stílusjegyeit. Az utcai homlokzaton lévő két kis, osztott faablakot ne cseréljük nagyobbra, ne helyezzünk elé külső tokos, műanyag redőnyt, betekintés elleni védelemnek inkább zsalutábla, vagy zsalugáter kialakítása javasolt.

Esetleges energiahatékonysági korszerűsítés esetén a fehér színű nyílászárók helyett, célszerű barnás árnyalatú fa szerkezetek beépítése.

A hagyományalapú fejlesztés ott kifejezetten ajánlott, ahol még a településkép őrzi egykori képét. A hagyományokat tisztelő felújítások szép példákat eredményezhetnek.

UTCÁK, TEREK

7

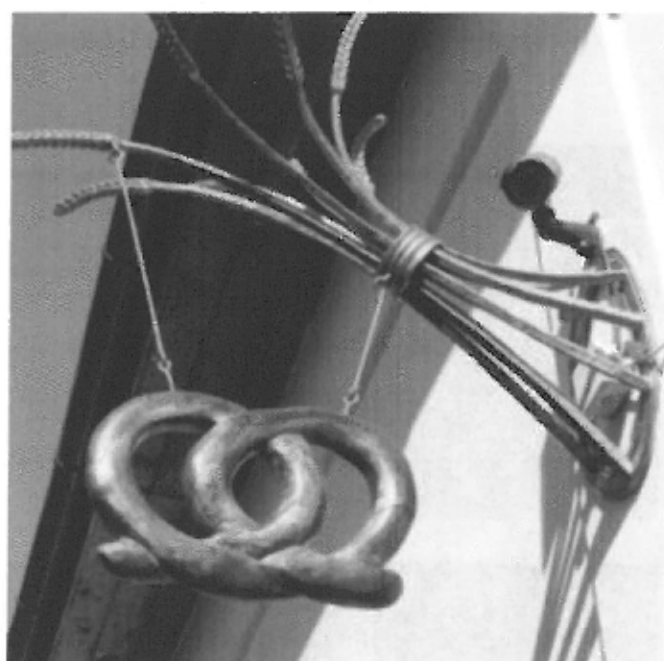
Palé kelet-nyugati irányú, egyutcás település. A házak az utca északi oldalán sorakoznak, de a község keleti végén áll néhány épület a déli oldalon is. Egyenként jellemzően kertek találhatók a házakkal szemközt telkeken. Szép kilátás nyílik az útról a dombos vidékre.

HIRDETÉSEK, REKLÁMTÁBLÁK

8

A településközponti részeken a színes fényreklám helyett a hagyományos cégek elhelyezése javasolt.

A színes, nagyméretű molinók kerülendők. A képnem a településen készült.

A temetőben lévő régi kőkeresztek, gondozásra javasoltak.

IMPRESSZUM

PALÉ KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

CÍM: 7370 Palé, Árpád utca 25.

TELEFON: 06-72/672-683

POLGÁRMESTER: Markóné Héder Tímea

FŐÉPÍTÉS: Farkas István

FŐÉPÍTÉS E-MAILCÍME: pale@foepitesz.com

SZERKESZTETTE: Kovács Krisztián

SZÖVEG: Bodnár Emőke, Bujáki Bence, Dinnyés Magdolna, Kovács Krisztián, Kőrösi Emese Edit

FOTÓ: Farkas István, Sárdi A. Zoltán

ÁBRÁK: Lechner Nonprofit Kft.

GRAFIKAI TERVEZÉS: Bodnár Emőke, Bujáki Bence, Kovács Krisztián, Kőrösi Emese Edit

Palé, 2018. március 06.

A kézikönyvben szereplő fotók nem kizárólag a településen készültek!

Az építészeti útmutató, a mai példák és a reklámhordozókkal kapcsolatos témakörökben szereplő javaslatok között máshol készült fényképeket is beillesztettünk saját adatbázisunkból, hogy olyan mintákat tudjunk bemutatni, amely a település arculatát, karakterét pozitív irányban módosíthatja.

A kézikönyvben kerülendő példaként csatolt fényképek nem a településen szereplő részleteket mutatnak!

